

'Stagnering verbetering waterkwaliteit vereist betere handhaving'

De verbetering van de waterkwaliteit in het beheergebied van Delfland zet voor het tweede jaar op rij niet door. Dat concludeert Hoogheemraadschap Delfland in haar waterkwaliteitsrapportage over 2021.

De druk op de waterkwaliteit vanuit land- en glastuinbouw blijft te groot, zo luidt de conclusie. Glastuinbouw Nederland deelt die conclusie, maar constateert ook dat er wel sprake is van verbetering ten opzichte van 2020. Delfland investeert al heel lang in het verbeteren van de waterkwaliteit. "Het halen van de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vergt extra inzet van alle betrokken partijen, inclusief het Rijk", benadrukt hoogheemraad Marcel Belt. "Gezamenlijke inspanningen met de glastuinbouwsector om lozingen en lekkages uit de kassen terug te dringen, leverden tussen 2013 en 2020 een aanzienlijke

verbetering op, maar die verbetering zet voor het tweede jaar op rij niet door."

Nieuwe stappen

"Dat versterkt het grote belang van nieuwe afspraken in het kader van de Emissieloze kas", reageert Arthur van den Berg, themaspecialist Water bij Glastuinbouw Nederland.

'Laakbaar handelen van één teler heeft gevolgen voor de hele sector'

"Het is positief dat Delfland aangeeft meer risico gestuurd te gaan handhaven. Dat is naar onze mening noodzakelijk om nieuwe stappen te kunnen zetten in de waterkwaliteit in deze glastuinbouwregio. Het grote merendeel van onze telers is daar heel actief mee be-

zig, maar blijkbaar is er nog steeds sprake van calamiteiten; bewust of onbewust. Het is een goede zaak dat het hoogheemraadschap de kosten voor verwijtbaar gedrag bij de 'dader' probeert neer te leggen. Laakbaar handelen van één teler heeft immers grote gevolgen voor de hele sector. Niet alleen qua imago, maar ook door de consequenties voor het inkrimpende middelenpakket."

Het moet nog beter

Kijkend naar de resultaten erkent Glastuinbouw Nederland dat de verbetering van de waterkwaliteit stagneert, al is 2021 al wel weer beter dan 2020. "We zitten weer op het niveau van 2019. Er zijn nog maar twee stoffen aangetroffen die niet meer zijn toegelaten. Dat waren er in 2020 nog zestien. Het aantal normoverschrijdende middelen daalde naar elf, tegen bijna twintig het jaar daarvoor. Maar zoals gezegd moet het nog beter."

■ Delfland monitort de waterkwaliteit en brengt daarover jaarlijks een rapportage uit. (FOTO: HHD)

Klimaatminister voorziet vertrek glastuinbouw naar buitenland bij Europese CO₂-beprijzing

Er is een groot risico dat de Nederlandse glastuinbouw zich naar het buitenland verplaatst bij Europese CO₂-beprijzing. Dat blijkt uit onafhankelijk onderzoek in opdracht van minister Jetten voor Klimaat en Energie (EZK).

TEKST JESSE SCHEVEL

De Nederlandse groente-, fruit- en sierteeltproductie zal mogelijk vertrekken naar Zuid-Europa, waar minder kasverwarming nodig is, of het buitenland waar de kosten voor CO₂-uitstoot lager zijn. Glastuinbouw Nederland vindt die ontwikkeling ongewenst en benadrukt dat duurzaamheid breder is dan CO₂-emissiereductie alleen. Momenteel ontwikkelt het kabinet maatregelen om invulling te geven aan het coalitieakkoord en het zogenaamde 'Fit for 55'-pakket met Europese klimaatregelen. Met Europese CO₂-beprijzing wil minister Jetten ervoor zorgen dat 'de

vervuiler betaalt'. Daarnaast moet dit leiden tot eerlijkere concurrentie in Europa, doordat iedere lidstaat een even streng klimaatbeleid voert. Glastuinbouw Nederland is kritisch over een generieke regeling over CO₂-beprijzing. Hoewel beprijzing op EU-niveau het speelveld wellicht minder oneerlijk zou maken, moeten EU-lidstaten ook zonder deze heffing maatregelen doorvoeren vanwege het Europese klimaatbeleid. Glastuinbouw Nederland onderzoekt daarom komende tijd de precieze impact van de verschillende beleidsvoorstellen.

Duurzame sectoraanpak

Duurzaamheid gaat verder dan CO₂-emissiereductie alleen. De Nederlandse glastuinbouw is koploper op het gebied van waterbeheer, verminderd gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en duurzame arbeid. Bovendien heeft Glastuinbouw Nederland een ambitieus in-

vesteringsplan gelanceerd om haar gasverbruik tegen 2026 met 900 miljoen kuub te reduceren. In 2040 zijn we klimaatneutraal. Daarmee wil de glastuinbouw wereldwijd ook klimaatkoploper worden. Het kabinet erkende eerder ook in het coalitieakkoord dat de glastuinbouw in potentie koploper kan zijn in energiezuinige en circulaire productie van hoogwaardige producten.

Pleidooi voor voortzetting

Glastuinbouw Nederland pleit daarom voor een voortzetting van het CO₂-sectorsysteem. In het CO₂-convenant uit 2012 is afgesproken dat voor de sector een verlaagde energiebelasting geldt. Daartegenover staat dat er CO₂-emissiedoelen zijn gesteld die elk jaar behaald moeten worden. Bij een overschrijding van de emissiedoelen betaalt de sector een verefening. Dit gehele bedrag wordt vervolgens weer ingezet om klimaatdoelen binnen de glastuinbouw te realiseren, onder andere via het programma Kas als Energiebron. In het nieuwe convenant Energietransitie 2030 worden afspraken gemaakt over een nieuw, effectiever, meer sturend sectorsysteem. Dat zou in moeten gaan vanaf 1 januari 2025. Zo werkt de glastuinbouw ieder jaar aan minder CO₂-uitstoot met klimaatneutraliteit in 2040.

Podcast KasGesprek over eerste jaar Adri Bom-Lemstra als voorzitter Glastuinbouw Nederland

In de eerste aflevering van seizoen 3 van podcast KasGesprek kijkt specialist communicatie Jakoline van Straalen met Adri Bom-Lemstra terug op het eerste jaar van haar voorzitterschap bij Glastuinbouw Nederland.

DOOR ROGER ABHENHUIJS

Het gesprek leidt langs de kansen en uitdagingen binnen de belangrijkste thema's van de sector en van Glastuinbouw Nederland. "Het zijn roerige tijden, maar ik ben trots op en heb vertrouwen in de ondernemers in onze krachtige sector", benadrukt Adri Bom-Lemstra in dat gesprek. KasGesprek is de podcast van Glastuinbouw Nederland over zaken die er toe doen in en om de kas. In het eerste gesprek van 2022 staat voorzitter Adri Bom-Lemstra centraal. De afsluitende column is van directeur Ruud Pauwe. Daarin gaat hij in op Kennis in je Kas en specifiek op de actieve rol die ondernemers zelf kunnen spelen binnen de verschillende onderzoeksprojecten van Kijk.

Geen calimero

De eerste vragen die aan de voorzitter worden gesteld hebben – uiteraard – betrekking op de huidige energiecrisis. Daarover zegt zij dat de situatie in EU-verband geanalyseerd moet worden, omdat de sector de instrumenten niet heeft om een prijsdaling te realiseren. Dus moet de glastuinbouw zich roeren in Den Haag en in de media. "Ik ben trots op het verhaal dat is neergezet, maar tevreden betekent niet meteen een oplossing. Ook merken we voortdurend dat een positief verhaal voor de meeste me-

dia geen nieuws is. Toch kies ik niet voor calimero-gedrag. We willen geen sector zijn die zijn hand ophoudt, maar met elkaar trots en kracht uitstralen." Adri Bom-Lemstra heeft er dan ook weinig vertrouwen in dat de politiek de sector te hulp zal schieten. "We moeten zelf onze broek ophouden en nog meer inzetten op de rol die we spelen voor de economie en de maatschappij." Dat telers bezorgd zijn, noemt zij logisch en terecht. "Praat met je bank en je adviseur, want praten vergroot je inzicht."

Transparantie

In relatie tot arbeid en imago stelt de voorzitter dat de sector positieve beelden en mooie verhalen moet inzetten om die geluiden om te buigen. "In de brede maatschappij en ook bij de politiek is er veel steun en waardering voor onze sector, dat moeten we koesteren en verder uitdragen." Gezondheid & Geluk is in dat kader een belangrijk thema. "Ondernemers moeten ook meer in contact treden met hun gemeente en omwonenden. Nodig ze uit, laat zien wie je bent, wat je doet en hoe je het doet. Onbekend maakt immers onbemind." Plantgezondheid wordt door Adri Bom-Lemstra omschreven als een echt zorgendossier. "Het middelenpakket krimpt

sneller dan gedacht. Een realistisch tijdspad ontbreekt. De sector is geen tegenstander van minder chemie, maar het moet wel kunnen. Telers moeten zich voorbereiden op een tijdperk zonder chemie. Techniek, weerbaarheid en groene middelen bepalen de toekomst. Onze zorg is in dat kader wel dat de toelatingsprocedure een drama is." In het verlengde daarvan benadrukt zij ook dat telers met elkaar de laatste stappen moeten zetten op weg naar een betere kwaliteit van het oppervlaktewater. "Zij moeten transparant zijn, op alle gebieden. De nieuwe Omgevingswet die aanstaande is, maakt dat belang alleen nog maar groter."

Nieuwe generatie

De voorzitter van Glastuinbouw Nederland sluit haar eerste jaar positief af. "We focussen vaak op de problemen die opdoemen, maar we moeten vooral trots blijven op onze bedrijven en producten. Ik zie een veelbelovende nieuwe generatie komen. Jonge ondernemers die de ruimte verdienen om mee te doen in het debat over hun toekomst en die van de sector." De podcast KasGesprek van Glastuinbouw Nederland is te beluisteren via Soundcloud, Spotify, Apple Podcast en Google Podcast.